

svarende regel, da det jævnlig sker, at folk forsvinder under omstændigheder, der gør det sandsynligt, at de er omkommet, uden at man dog ved fund af ligene får bekræftelse herpå. Hidtil har man dog klaret sig således, at en ægtefælle, hvis mand eller kone er forsvundet under omstændigheder, der giver en praktisk vished for, at den pågældende er død, betragtes som enke eller enkemand efter udløbet af en vis kortere frist, som ikke er nærmere reguleret, men varierer fra præstegæld til præstegæld. Det synes, som om reglen er den, at den forsvundne, når al eftersøgning er opgivet som håbløs, indføres i kirkebogen som død på forsvindingsdagen. Denne praksis tilsigtes ikke brudt ved nærværende regel, tværtimod må der anses at være behov for dens fortsættelse, indtil positive regler om bortblivelse og dødsformodningsdom kan udarbejdes.

Til § 59 og § 59 a.

Reglen om skilsmisse som følge af utroskab er den mest anvendelige, såfremt parterne er interesseret i en hurtig opløsning af ægteskabet, og udfra de i indledningen til kapitlet anførte betæneligheder kunne man tænke sig at gøre indskrænkninger i adgangen til skilsmisse af denne årsag. Begrundelse herfor kunne endvidere findes i den omstændighed, at der i hvert tilfælde tidligere i Grønland efter de historiske oplysninger synes at have hersket en anden opfattelse af begrebet ægteskabelig troskab end i Danmark. Denne opfattelse synes imidlertid ikke længere at eksistere, og en ordning, hvorefter utroskab ikke skulle give mulighed for separation eller skilsmisse, ville indirekte være en legalisering af utroskab og i hvert fald føles besynderlig for danske i Grønland, og det synes derfor nødvendigt at åbne adgang til skilsmisse i disse tilfælde.

Ud fra disse betragtninger indeholdt det udkast, der blev behandlet på landsrådet i dettes samling i 1952, en bestemmelse, der svarede til den danske ægteskabslovs § 59. Under drøftelserne på landsrådet blev det synspunkt imidlertid med styrke gjort gældende, at det måtte anses for betænkeligt at give en så vidtgående adgang til skilsmisse, og landsrådet indstillede derfor, at bestemmelsen ændredes, således at det var en betingelse for opnåelse af skilsmisse, at der forelå gentagne tilfælde af eller særligt krænkende form for ægteskabsbrud. Det har været statsministeriets standpunkt i dette spørgsmål, at der er god grund til at tage hensyn til de fra landsrådets side fremsatte betæneligheder, idet det kan befrygtes, at en let og hurtig adgang til skilsmisse vil kunne blive misbrugt og føre til en række tilfælde af uovervejede ulykkelige ægteskabsopløsninger. Det måtte imidlertid stille sig tvivlsomt, om

ikke den af landsrådet foreslåede formulering af andre grunde måtte anses for mindre hensigtsmæssig. Bestemmelsen ville nemt kunne opfattes således, at ægteskabsbrud i et vist omfang blev legaliseret. Hertil kommer, at det synes overordentlig vanskeligt for en domstol at skønne over, om et ægteskabsbrud har haft en særlig krænkende form, idet skønnen herover må være et strengt personligt anliggende, som ikke kan tilsidesættes af udenforstående.

Ud fra de synspunkter blev der af det grønlandske lovudvalg udarbejdet udkast til de nu i forslaget som § 59 a optagne bestemmelser om udsættelse af et skilsmissegrets virkninger. Det er statsministeriets opfattelse, at man gennem denne bestemmelse på fyldestgørende måde tager hensyn til de af landsrådet fremsatte indvendinger, idet man ved bestemmelsen opnår, at den, der begærer skilsmisse, må gennemgå en tvungen betænkningstid, hvori den pågældende får erfaring for virkningerne af samlivets ophævelse. Hvis den krænkede part selv efter en sådan betænkningstid fastholder ønsket om skilsmisse og tilkendegiver dette ved at fremsætte begæring overfor retten om, at skilsmissen bliver endelig, bør samlivets fortsættelse ikke kræves, heller ikke i tilfælde, hvor der alene er tale om enkeltstående tilfælde af utroskab uden særligt graverende omstændigheder.

Landsrådet har under sin samling i 1953 tiltrådt den i forslaget optagne formulering af §§ 59 og 59 a.

Man har ment at kunne udelæse en til den danske ægteskabslovs § 59, stk. 1, pkt. 2, svarende bestemmelse om, at det ved skilsmissegretet kan bestemmes, at den skyldige ægtefælle ikke må indgå nyt ægteskab forinden udløbet af et vist tidsrum. Dels er reglen uden praktisk betydning i Danmark, dels ville dens gennemførelse for den grønlandske part virke særlig tyngende, idet som omtalt tidligere en enlig under de givne samfundsforhold har meget vanskeligt ved at klare sig.

Til § 60.

Reglen om skilsmisse på grund af udsættelse for smitte med kønssygdom svarer til den danske, og selvom den næppe har stor praktisk betydning som selvstændig skilsmissegrund ved siden af § 59, kan den have en vis pædagogisk betydning som led i bekæmpelsen af kønssygdommene.

Til § 62.

Under hensyn til, at man ved forslag til kriminallov for Grønland søger gennemført forholdsregler mod kriminelle, der afviger betydeligt fra dansk ret, har det været nødvendigt at optage en selvstændig bestemmelse om adgang til skilsmisse som følge af,